

והגה צטור (תו"מ סי' מ"ו כתב: "אם אמרו שהיו אנוסים מחמת ממון' או שהיה שטר אמנה, או שהיו פסולין בעצרה, אין נאמנין, לפי שאין אדם משיס עצמו רשע, ואפילו אם אומרים שעשו תשובה והם עכשיו כשרים, לכיון שהעדות מתבטל ע"י שעושין עצמן רשעים אין להאמינם". וכתב על זה מו"ר בשער"י שם: "ואין מצאנו כל כך צבונות הדברים מה שכתב 'שהעדות מתבטל מחמת שעושים עצמם רשעים'. ואם צבונתו מה שמעידים לבטל עדותם של חתימת השטר, על ידי

שעושים עצמם רשעים, היה לו לומר 'מה שרוצים לבטל, ועוד, אין סיבת הרשע מצטלת, רק מחמת שלא ראו המעשה', עיי"ש מה שכתב צ"ח. ולפי דברינו הלשון מצוהרר היטב, דו עזמה כוונת הטור, שאף על פי שאינם עושים עצמם רשעים, שהרי לדבריהם עשו כבר תשובה, מכל מקום בדבריהם הם רוצים לעשות את עדותם שצטטר לעדות רשעים, וגם את זה אינם יכולים, דגם על זה נאמר הכלל שאין אדם משיס עצמו רשע.

מירואים

ס"ק א'. עדות אשה לכאורה אינה בתורת עדות, שהרי אשה עצמה שהיא בעלת דבר מעידה על עצמה. ומ"מ גם אם אדם אינו משיס עצמו רשע, בתובע החוזרת ריבית, י"ל שבאומר הרגתיו נאמן. דבריבית העבירה היא עילת התביעה, ובהרגתיו, מעשה ההריגה הוא רק בגדר הכשר למיתת הבעל.

ס"ק א'. יש להעיר על דבריהם של המהר"ל דיסקין והגר"א מלכר, שהניחו שאם גזלן דאורייתא פסול לעדות אשה, נריך לומר שיש תורת עדות ממש על עדות עד אחד באשה, מהא דמצינו שאשה עזמה נאמנת לומר מת צעלי. והואיל ואשה היא בעלת דבר, ע"כ לא מחורת עדות נגעו צה.

הפירות שעשה צהם). ומצוה צרמ"א תו"מ קפ"ג סעי' ג', שיש תנאים צבהם השליח נאמן צטענה זו, וגם צזה דנו הפוסקים מדין אין אדם משיס עצמו רשע. ויש עוד דוגמאות כיו"צ צכמה מקומות צצו"ע, (עיי' לעיל סי' ט, שם ושם). ולפי דעות אלו, יש מקום לשאל, כיצד יתכן שהאומר 'הרגתיו' יהיה נאמן.

מיהו גם צזה עדיין נריך לדון מדין אין אדם משיס עצמו רשע, שהרי לשיטות הראשונים שדין אלאמע"ר שייך גם צצבר שאין צו תורת עדות, מצינו שדנו צו אפילו צבעל דבר עצמו. (ויש צזה כמה דעות, כמצוה צצריכות לעיל סי' ט' סעי' י"א, וצמילואים שם ס"ק ד'). וכמו שמצינו צמפורש צהלכות ריבית, שאם אדם חוצע מחצרו שיחזיר לו ריבית קצונה ששילם לו, יש דעה שאינו נאמן כלל, ואינו יכול להשציע את הנחצע, שאין אדם משיס עצמו רשע, (צרמ"א צצו"ד קע"ז סעי' י"א הביא צזה שחי דעות). כמו כן מצינו דיון צעניין שליח שקיבל מעות לעשות צזהם קחורה, והשליח אמנס קנה קחורה, וגם מכר אותה, והיו צצבר רווחים, אלא שהשליח טוען שלפני שקנה את הקחורה, גזל את המעות לעצמו, ואם כך היא האמת, הרי על פי דין הרווחים צריכים להיות שייכים לשליח צצבד, והוא אינו מחויב להחזיר אלא את הדמים שלקח, (וכדין כל גזלן שמחזיר דמים, אך לא את

אבל צאמת יש מקום לחלק בין החוצע החוזרת ריבית, לבין המעיד 'הרגתיו'. (ואפשר להשתמש בחילוק זה לייצג את הקושי צצוגיא צצנמות צצירוח 'מקומי', גם ללא ההגדרות הכלליות של דעות רב יוסף ורצא, וצאור חילוקי הקוגיות צצניהם צמקומות השונים, וכפי שמצוה צצניהם). לכל מה שנקטו פוסקים, שהאומר שעשה מעשה רשע אינו נאמן צצציעחו, זה דווקא צצאותם מקומות צצבהם אדם צא לחצוץ על סמך מעשה רשע שעשה, וצזה אין צית דין שומעים את דבריו. אצל מי צצבא להעיד שהוא הרג את צעלה של פלונית, אין ההיחר של האשה חלוו כלל צצמעשה הרשע, ומעשה הרשע אינו אלא 'הכשר' לעניין המיתה, ולכן צצבאחי גוונא צעדות אשה אפשר לקבל את דברי העד אע"פ שמשיס עצמו רשע, שלא אמרו לדחות טענתו של צעל דבר, אלא צצמקום שהצציעה עצמה מצוססת על טענה שעשה מעשה רשע, ומחמת אותו רשע הוא חוצע את חצירו.